

[Niels Matthiasen.]

interessere sig for udviklingslandenes problemer; jeg tror, den ser en praktisk arbejdsopgave ud over det tilvante, en opgave, som man i stadig højere grad må vække dens interesse for. Men i lige så høj grad er der grund til blandt de ældre at skabe mere oplysning; måske netop dér. Vi holder kursus om forsvar, om civilforsvar, og det er rigtigt og nødvendigt.

Er det ikke lige så nødvendigt for den almindelige udenrigspolitiske forståelse at vide noget om udviklingslandenes problemer? Hvor mange gør sig egentlig klart noget så simpelt som, at en indbyggers gennemsnitsindtægt pr. år i hele udviklingsområdet er omkring 1.000 kr., men i Danmark 14.000 kr. og i USA 20.000 kr.? Hvor mange gør sig den forskel klart, når man tænker på udviklingslandenes problemer? Der kan vist tales om, at vi i den vestlige verden med vor støtte kun giver af vor overflod, og derfor var det en rimelig beslutning, De Forenede Nationers 15. generalforsamling traf, at man skulle nærme sig 1 pct. af nationalindkomsten til udviklingsformål i disse lande. Nu er den ene pct. ikke noget helligt tal. Der er da ingen, der siger, at man skal stoppe netop dér, hvis velstanden i de vestlige lande fortsat stiger, men jeg tror, det er en god målsætning, så længe Danmark i samlet statslig ydelse på både flersidet og tosidet basis kun når 0,17 pct. af bruttonationalproduktet. Forholdet er jo, at hvis vi ikke kommer op på en stigning på omkring 50 pct. om året, vil man ikke kunne nå det af FN fastsatte mål i 1970. Der er jo tårntår for det samarbejdende folkestyre her i landet. Nu ved jeg ikke, om der er kommet vejroslag i løbet af natten, men var det ellers ikke en idé i det kommende udvalgsarbejde også at nå frem til en aftale om, hvordan man kan nå frem til dette mål? Udenrigsministeren kan i hvert fald påregne socialdemokratiets velvillige medvirken på dette område, også hvor det gælder de 15 mill. kr., der ikke er optaget på finanslovsforslaget for 1966-67.

Nu vil jeg gerne indskyde den bemærkning, at en forhøjelse af bevillinger på budgettet, jo ikke er en spareforanstaltning — og det er jo ellers det, vi gerne skulle finde frem til; det kan oven i købet udløse andre berettigede krav om ting, der bør

gøres i Danmark eller i Grønland, men øgede bidrag til udviklingslandene sætter i hvert fald ikke en forbrugsstigning i gang herhjemme. Med forbehold over for alt det, der endnu skal rettes og bør rettes, så må vi have et andet sigte i forhold til udviklingslandene, og vi har råd til det. Inden for de sidste 10 år er det private forbrug steget med mere end 50 pct.; de sociale sikringsordninger, de offentlige drifts- og anlægsudgifter er steget med tilsvarende beløb. På alle områder, der angår undervisning og uddannelse, trafik anlæg og kulturelle formål, har vi haft en voldsom stigning, men i udviklingslandene er det nærmest gået den modsatte vej. De rige lande er blevet rigere, de fattige er blevet fattigere.

Ugandas premierminister, Milton Obote, forklarede årsagerne hertil, da han sidste sommer besøgte Danmark. Han sagde, at til trods for at de afrikanske lande producerer flere og flere landbrugsvarer, får de mindre og mindre for deres stigende produktion. Man medvirker ikke fra de industrialiserede lande til stabile priser. De fleste industrilande vil også gerne give teknisk hjælp, men helst på grundlag af bestemte projekter, hvad der gør planlægningen på modtagersiden vanskelig, fordi man aldrig ved, hvilket projekt der vil opnå hjælp.

Der er også problemer i forbindelse med importbetingelser fra industrilandene. Som oftest er modtagerlandene nødt til at importere store mængder materialer til høje priser fra yderlandene, selv om de samme varer kunne fås både nemmere, nærmere og billigere.

Der kunne altså ske en ændring. Men det er jo ikke alle, der har den opfattelse; jeg blev i hvert fald meget forbløffet forleden dag, da jeg så, at der i en leder i Jydske Tidende taltes om, at man først og fremmest måtte betænke, at når vi det ene år lærer vore egne landbrugs- og andelsmetoder fra os, så vender de det næste år eller det næste igen tilbage til os i form af en ny og farlig konkurrent på verdensmarkedet; man karakteriserede det som en idealistisk tanke at ville hjælpe andre med penge og erfaring, men skrev, at det ville være mere realitetsbetonet at betænke, at vi får en ny konkurrent på halsen — og næppe nogen tak for hjælpen.